

Manuál pro řešení pomoci a podpory uprchlíků z Ukrajiny pro územní samosprávu

Verze 1.2 z 9. 4. 2022

Zpracovatel:

Kolumbus PM, s.r.o. a Columbus Consulting, s.r.o. ve spolupráci s odborníky, lektory a advokáty:

JUDr. Jitka Gregorová

JUDr. Tereza Chadimová

Mgr. Bc. Petra Juřátková

JUDr. Zdeněk Kopečný

JUDr. Anna Kováčová

Ing. Martin Krištof

JUDr. Mgr. Pavla Ládová

Mgr. Radka Vacová, Ph.D.

OBSAH

ÚVOD A CÍL MANUÁLU.....	3
1. VEŘEJNÉ ZAKÁZKY	5
2. DOTAČNÍ PODPORA.....	9
3. MÍSTNÍ POPLATKY	15
4. PŘESTUPKOVÉ A SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ	16
5. EXEKUCE.....	20
6. PRACOVNĚPRÁVNÍ AGENDA	22
7. MOŽNOSTI MIMOSOUDNÍHO ŘEŠENÍ SPORŮ – MEDIACE.....	23
8. RŮZNÉ	26

ÚVOD A CÍL MANUÁLU

V návaznosti na aktuální humanitární krizi na Ukrajině a významný počet uprchlíků, kteří přišli a nadále přicházení na území České republiky, byl od 4. 3. 2022 vyhlášen nouzový stav usnesením vlády České republiky č. 147 ze dne 2. 3. 2022, který byl následně rozhodnutím Sněmovny Parlamentu České republiky prodloužen do 31. 5. 2022.

Od pondělí 21. 3. 2022 začaly platit zákony, které by měly zjednodušit pobyt ukrajinským uprchlíkům a také usnadnit jejich zaměstnávání - tzv. Lex Ukrajina. Ten tvoří tři zákony, díky nimž např. získají uprchlíci dlouhodobé vízum za účelem dočasné ochrany, stanou se cizincem s trvalým pobytem, budou mít přístup k sociálnímu zabezpečení i zdravotnímu pojištění a budou mít volný vstup na trh práce.

Lex Ukrajina zahrnuje následující zákony:

- Zákon č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace.
- Zákon č. 66/2022 Sb., o opatřeních v oblasti zaměstnanosti a oblasti sociálního zabezpečení v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace.
- Zákon č. 67/2022 Sb., o opatřeních v oblasti školství v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace.

Všechny tři zákony prozatím platí do 31. 3. 2023 a největší dopad do územní samosprávy představuje v pořadí poslední zákon, který přináší zásadní výzvy a úkoly pro územně samosprávné celky (dále jen „ÚSC“) a zejména základní, střední a vyšší odborné školy jakožto jejich příspěvkové organizace:

- Zákon komplexně řeší školní docházku dětí uprchlíků z Ukrajiny,
- V případě mateřských škol a základních škol – zajištění volného přístupu do MŠ a ZŠ, v případě nedostatečné kapacity řeší umístění kraj nebo MŠMT.
- Do SŠ a VOŠ možnost přijetí do probíhajícího 1. ročníku.
- Vzdělávací program žáka – uprchlíka může být upraven, mohou být vyučováni rodilým mluvčím – výjimka z pedagogického vzdělání.
- Pro účely prokazování předešlého vzdělávání stačí čestné prohlášení.

Cílem manuálu je napomoci při řešení důsledků aktuální situace pro subjekty územní samosprávy i jejich příspěvkové organizace, a také pro jejich klienty z řad ukrajinských občanů.

Tento Manuál jsme zpracovali ve spolupráci s našimi lektory, kteří jsou současně advokáty a působí v relevantních oblastech, do kterých je Manuál členěn:

- Veřejné zakázky
- Dotační podpora
- Místní poplatky
- Přestupkové a správní řízení
- Exekuce
- Pracovněprávní agenda
- Možnosti mimosoudního řešení sporů – mediaci
- Různé

Tento Manuál si neklade za cíl obsáhnout všechny agendy ÚSC, kdy navíc některé jsou už poměrně dobře pokryté ze strany příslušných ministerstev (zejména oblast školství a sociální oblast).

Velmi uvítáme Vaši zpětnou vazbu stran doplnění Manuálu o další oblasti, případně rozšíření některé ze stávajících oblastí. Současně tento Manuál budeme sami doplňovat, upravovat a aktualizovat. Aktuální verzi naleznete na www.kolumbuspm.cz.

Přeji Vám hodně úspěchů při řešení aktuální situace a hlavně zdraví a psychickou pohodu. S vírou ve zlepšení aktuální situace.

Martin Krištof

Jednatel | Majitel | Kapitán

Kolumbus PM, s.r.o.

Hrázka 655/5, 621 00 Brno, Česká republika

M: +420 731 190 013

kristof@kolumbuspm.cz

www.kolumbuspm.cz

1. VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

Postupy při zadávání veřejných zakázek (VZ) souvisejících s řešením uprchlické krize v době nouzového stavu

Faktor	Specifikace
Veřejné zakázky zadávané dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ)	Zadavatel v době nouzového stavu může postupovat dvěma způsoby: 1) Zadavatel neprovede zadávací řízení vůbec Aktuální nouzový stav byl vyhlášen v souladu s čl. 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky a v souladu s § 5 písm. a § 6 zákona č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). Zadavatel tak může při pořizování nezbytných dodávek, služeb nebo i stavebních prací využít obecné výjimky z povinnosti realizovat standardní zadávací řízení dle § 29 písm. c) ZZVZ (cit): <i>“Zadavatel není povinen zadat veřejnou zakázku v zadávacím řízení, c) jde-li o zadávání nebo plnění veřejné zakázky v rámci zvláštních bezpečnostních opatření stanovenými jinými právními předpisy¹ a současně nelze učinit takové opatření, které by provedení zadávacího řízení umožňovalo.”</i> Zadavatel tedy při splnění obou výše uvedených podmínek současně nemusí vůbec provést zadávací řízení. Typický příklad, kdy lze tuto výjimku použít: Nákup vybavení potřebných pro příspěvkové organizace (zejména školy a školky), které jsou potřebné a nutné pro realizaci opatření stanovených zejména zákonem č. 67/2022 Sb., konkrétně pak např. vybavení tříd nábytkem pro děti ukrajinských uprchlíků. I v tomto případě by se ale zadavatel měl držet principů 3E (hospodárnosti, účelnost a účinnost) a pořizovat plnění za ceny v místě a čase obvyklé (samozřejmě se zohledněním např. vyšších nákladů na dopravu, nutnost pořízení v kratších než standardních dodacích termínech, apod.). Typický příklad, kdy tuto výjimku použít nelze: Zajištění běžných nákupů, jejichž marginální součástí jsou např. dodávky potřebné pro děti ukrajinských uprchlíků nově přijatých na ZŠ nebo do MŠ.

¹ Například zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Ale spadá sem i výše uvedený ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky.

Faktor	Specifikace
	2) Zadavatel využije k zadání veřejné zakázky jednací řízení bez uveřejnění (JŘBU) Druhou možností je využití jednacího řízení bez uveřejnění v souladu s ust. § 65 odst. 5 ZZVZ (cit.): <i>(5) Zadavatel může použít jednací řízení bez uveřejnění také, pokud je to nezbytné v důsledku krajně naléhavé okolnosti, kterou zadavatel nemohl předvídat a ani ji nezpůsobil, a nelze dodržet lhůty pro otevřené řízení, užší řízení nebo jednací řízení s uveřejněním.</i> Obecně lze využít tuto možnost u zadavatele, i pokud přímo nezajišťuje opatření (a nemůže realizovat VZ na základě předchozí výjimky), ale musí okamžitě zajistit služby, vyplývající z nouzového stavu a na to navazujících potřeb (např. různé sociální a další služby pro ukrajinské uprchlíky). Doporučujeme i v případě, pokud je využito JŘBU, provést JŘBU vůči více dodavatelům. Současně pak zadavatel nemůže využít JŘBÚ až po uplynutí delší doby od nastalé skutečnosti (např. potřeby zajištění vybavení nad maximální navýšenou kapacitu MŠ/ZŠ). V takovém případě by již pominula podmínka nemožnosti dodržet lhůty pro jiné „standardní“ řízení dle ZZVZ.
Veřejné zakázky malého rozsahu zadávané mimo režim ZZVZ (VZMR)	Zadavatel postupuje v případě VZMR dle příslušné interní dokumentace zadavatele (např. směrnice pro zadávání VZMR), zejména pak s využitím možných výjimek pro: Využití méně přísného (náročného) postupu, případně lhůt – např. pokud by předpokládaná hodnota VZ vyžadovala provedení výběrového řízení dle interní směrnice formou otevřené výzvy, lze na základě výjimky (případně po schválení voleným orgánem – rada / zastupitelstvo) provést výběrové řízení formou uzavřené výzvy nebo dokonce přímého pořízení. Stejně tak nouzový stav může vést k stanovení kratších než běžně používaných lhůt. Využití mimořádně výhodných dodávek, služeb a stavebních prací – např. zajištění vybavení MŠ / ZŠ / SŠ pouze na úrovni výrobních nákladů nebo možnosti jejich pořízení okamžitě, resp. ve lhůtě kratší, než stanovují minimální lhůty uvedené v interní směrnici zadavatele. Pokud příslušná interní dokumentace neobsahuje možnosti výjimek, doporučujeme provést úpravu směrnice, případně schválení jednorázové výjimky či výjimek ve volených orgánech.
Možnosti změny smluv z důvodu odchodů ukrajinských	Metodické stanovisko MMR² definuje, že s ohledem na aktuální situaci na Ukrajině může u řady VZ primárně na stavební práce docházet k možnému nedodržení smluvních podmínek u závazků na plnění VZ, zejména pak harmonogramů plnění, a to

² Více na: <https://portal-vz.cz/metodiky-stanoviska/metodiky-k-zakonu-c-134-2016-sb-o-zadavani-verejnych-zakazek/metodicka-stanoviska/>

Faktor	Specifikace
pracovníků z realizace veřejných zakázek zejména na stavební práce	z důvodu návratu ukrajinských pracovníků zpět do vlasti (k výkonu branné povinnosti nebo výkonu humanitárních činností). Dodavatel se může dostávat do situací, kdy je bez pracovních kapacit nebo má tyto kapacity významně omezené, a současně má také omezenou možnost smluvně si zajistit jiné kapacity (a to i poddodavatelsky). S ohledem na skutečnost, že jde o celospolečenský problém, kdy dochází k masivnímu odlivu pracovníků na trhu, tak nedostatek kapacit dopadá na všechny dodavatele na trhu, kteří zaměstnávají pracovníky z Ukrajiny. Podle § 222 odst. 6, písm. a) ZZVZ může zadavatel, pokud dojde k nepředvídané situaci bez zavinění zadavatele, jednat s dodavatelem o změně (zejména pak prodloužení) smlouvy. <i>Za podstatnou změnu závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku se podle zákona nepovažuje změna,</i> <i>a) jejíž potřeba vznikla v důsledku okolností, které zadavatel jednající s náležitou péčí nemohl předvídat,</i> <i>b) nemění celkovou povahu veřejné zakázky a</i> <i>c) hodnota změny nepřekročí 50 % původní hodnoty závazku; pokud bude provedeno více změn, je rozhodný součet hodnoty všech změn podle tohoto odstavce.</i> Aktuální dynamický vývoj situace na Ukrajině nemohli zadavatelé a dodavatelé odpovědně předvídat. Mohou tak být naplněny podmínky pro změnu závazku podle § 222 odst. 6. Zadavatel tak může po prověření konkrétních okolností plnění smlouvy na VZ přistoupit ke změně závazku prodloužením harmonogramu VZ, pokud jsou zároveň dodrženy další podmínky, uvedené v § 222 odst. 6 písm. b) a c). Zároveň by zadavatel při projednání a případném provedení změny měl dodržet následující postup: 1) Připustit pouze takovou změnu závazku, která přímo vyplývá z ukončení činnosti ukrajinských pracovníků a je přiměřená počtu odcházejících pracovníků, charakteru a rozsahu jejich činností (přiměřené prodloužení harmonogramu VZ, navyšování ceny pouze v důsledku odchodu pracovníků – pokud se navyšuje cena, tak pouze skutečně o ty práce a náklady, které vznikly a bylo nezbytné takové práce provést v přímé souvislosti s odchodem pracovníků – např. zakonzervování stavby, hlídání stavby atp.) 2) Vyžadovat od dodavatelů doložení, jaký konkrétní dopad má odchod pracovníků na harmonogram realizace veřejné zakázky (počty pracovníků, druhy činností, konkrétní práce, které jsou změnu dotčeny, zdokumentování změny) 3) Vyžadovat odborné vyjádření/posouzení dodavatele ve vztahu mezi činnostmi odcházejících pracovníků a plánovanými činnostmi na VZ a jejich dopad na harmonogram VZ, včetně návrhu změny a nového harmonogramu

Faktor	Specifikace
	4) Zkontrolovat/ověřit, zda informace a podklady od dodavatele k požadované změně odpovídají skutečnosti (ze stavebních deníků, z dokumentace dodavatele, ze smluv a pracovních podkladů dodavatele, ověření, že pracovníci byli skutečně zaměstnanci dodavatele, případně jeho poddodavatele a pracovali na veřejné zakázce atp.)
Možnosti změny smluv z dalších důvodů souvisejících s aktuální situací na Ukrajině	V souvislosti se situací na Ukrajině a se zavedením sankčních mechanismů se může řada zadavatelů a dodavatelů dostávat do různých složitých situací, kdy je realizace veřejné zakázky ztížena z časového nebo finančního hlediska (např. zdržení dodávek různých komodit či jejich reálná aktuální nemožnost dodání, prodlužování harmonogramů, přerušení běžných dodavatelských řetězců, vzrůstající ceny). Postupy uvedené v doporučeních a stanoviscích MMR vycházejí z aktuální situace na hospodářském trhu, odpovídají stávající právní úpravě a lze je běžně aplikovat. Ustanovení § 222 odst. 6 má obecnou povahu a jeho použití je možné v jakékoliv situaci, která odpovídá podmínkám v něm uvedeným (včetně složité situace na Ukrajině). Zadavatel tedy při každé změně závazku KONKRÉTNĚ zkoumá, zda změna (včetně možností dalších změn podle jednotlivých ustanovení § 222) odpovídá podmínkám v § 222 odst. 6. Postupuje tedy stejným způsobem uvedeným v předchozím případě. Není ale možné použít obrácený postup – tedy bez jakéhokoliv zkoumání změny říci, že povaha a okolnosti změny (tedy nějaká konkrétní složitá situace, včetně situace na Ukrajině) vždy automaticky odpovídají podmínkám pro změnu závazku podle § 222 odst. 6.

V případě potřeby dalších informací, posouzení a revize směrnic či asistence při zadávání veřejných zakázek nás neváhejte kontaktovat:

Ing. Martin Křištof, garant sekce Veřejné zakázky, kristof@kolumbuspm.cz

2. DOTAČNÍ PODPORA

S ohledem na aktuální situaci je možno kromě menších grantů a dotací od neziskových organizací aktuálně využít zejména níže uvedené **programy MVČR a MŠMT**:

- 1) **Integrační služby pro držitele speciálního víza a dočasné ochrany 2022** v gesci Ministerstva vnitra České republiky.
- 2) **Projekty obcí na podporu integrace držitelů dočasné ochrany na lokální úrovni** v gesci Ministerstva vnitra České republiky.
- 3) **Podpora rozvoje dovedností v českém jazyce a na realizaci volnočasových adaptačních skupin pro děti cizince migrující z Ukrajiny** v gesci Ministerstva školství – dvě výzvy.

2.1 Základní parametry programu Integrační služby pro držitele speciálního víza a dočasné ochrany 2022

Parametr	Specifikace
Příjem žádostí	Do 25. 4. 2022
Oprávněný žadatel	Vyšší územní samosprávné celky, které v době podání projektu provozují Centrum na podporu integrace cizinců dle zákona 326/1999 Sb., zákona o pobytu cizinců a mají smlouvu prokazující tuto skutečnost.
Míra dotace	Až 100 % nákladů projektu, financováno ze státního rozpočtu
Podporované aktivity	a. Vzdělávání pracovníků organizací, kteří doposud nepracovali přímo s cizinci a hodlají se zapojit do poskytování přímých služeb b. Integrace a adaptace osob cílové skupiny ve zranitelném či znevýhodněném postavení (zejména osoby se zdravotním postižením, ženy, děti, mládež a senioři) c. Realizace projektů zaměřených na poskytování informací cílové skupině d. Koordinaci, vzdělávání a další aktivity dobrovolníků a interkulturních pracovníků e. Přímá asistence zejména na úřadech, u lékaře a dalších potřebných místech f. Aktivní vyhledávání cílové skupiny a práce s ní g. Koordinace humanitární pomoci a podpory cílové skupiny na území ČR h. Aktivizační práce s cílovou skupinou i. Společné aktivity zaměřené na vzájemné setkávání s majoritní společností j. Podpora integračních opatření založených na vlastní aktivitě cizinců k. Podpora integračních a adaptačních aktivit pro děti l. Další vzdělávání cizinců m. Další adaptační a integrační služby navržené žadatelem
Podmínky přijatelnosti	Splnění podmínek stanovených v Zásadách poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky pro nestátní neziskové organizace a vyšší územní samosprávné celky v rámci dotačního programu "Integrační služby pro držitele speciálního víza a dočasné ochrany 2022".
Více informací (www výzvy)	https://www.mvcr.cz/clanek/narodni-dotacni-titul-cizinci.aspx?q=Y2hudW09NQ%3d%3d

2.2 Základní parametry programu Projekty obcí na podporu integrace držitelů dočasné ochrany na lokální úrovni

Parametr	Specifikace
Příjem žádostí	Do 15. 5. 2022
Oprávněný žadatel	• Obec • Dobrovolný svazek obcí • Město nebo městská část
Míra dotace	Max. 95 % nákladů projektu, financováno ze státního rozpočtu
Max. náklady projektu	500.000,- Kč na jeden projekt pro města a obce 1.000.000,- Kč na jeden projekt pro statutární města a dobrovolné svazky obcí
Omezení počtu projektů	Není možné na jedno zařízení žádat dotaci ve více projektech.
Základní vymezení projektu a podporované aktivity	Projekty musí být realizovány primárně v obcích, dobrovolných svazcích obcí, městech nebo městských částech, na jejichž území je nebo zřizují alespoň jedno nouzové ubytování (dle usnesení vlády ČR č. 207 ze dne 16. března 2022), v němž je v době podání žádosti společně ubytováno minimálně 50 osob s dočasnou ochranou. Projekt by měl být souborem intenzivních adaptačních a integračních aktivit a opatření, směřujících k řešení či zlepšení stávající situace v dané lokalitě a prevenci případných konfliktů. Podporované aktivity: - Zajištění poradenství, - Výuka jazyka, - Zkvalitnění soužití mezi držiteli dočasné ochrany a většinovou společností. - Podpora integrace a aktivizace držitelů dočasné ochrany včetně zaměření na děti a mládež. Prevence xenofobních nálad ve společnosti, sociálního vyloučení držitelů dočasné ochrany apod.
Podmínky přijatelnosti	Splnění podmínek stanovených v Zásadách pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci projektů obcí na podporu integrace držitelů dočasné ochrany na lokální úrovni v roce 2022.
Více informací (www výzvy)	https://www.mvcr.cz/clanek/narodni-dotacni-titul-cizinci.aspx?q=Y2hudW09Ng%3d%3d

2.3 Základní parametry výzev na podporu rozvoje dovedností v českém jazyce a na realizaci volnočasových adaptačních skupin pro děti cizince migrující z Ukrajiny

Obě výzvy jsou aktuálně v podobě avíza s tím, že časová uznatelnost nákladů u obou výzev bude 1. 4. 2022 až 31. 8. 2022. Výzvy budou koncipovány tak že, způsobilé výdaje budou stanoveny formou jednotkových nákladů (šablon).

1) Výzva „Jazykové kurzy pro děti cizince migrující z Ukrajiny 2022“

Parametr	Specifikace
Zaměření výzvy	Výzva „Jazykové kurzy pro děti cizince migrující z Ukrajiny 2022“ bude zaměřena na podporu intenzivních jazykových kurzů pro děti ve věku 14 až 18 let migrující z Ukrajiny. Účelem výzvy bude zejména zvýšit jazykové dovednosti v českém jazyce a eliminovat předčasné odchody ze vzdělávání z důvodu nedostatečné znalosti českého jazyka. V rámci této výzvy bude podpořena aktivita „intenzivní jazykové kurzy češtiny jako druhého jazyka“. Cílem této aktivity bude poskytnout dětem cizincům intenzivní výuku češtiny jako druhého jazyka (ČDJ) a odstranit zásadní bariéru dítěte s odlišným mateřským jazykem při dosažení školního úspěchu a podpořit úspěšné začlenění a adaptování se v kolektivu vrstevníků. Kurz může probíhat kdykoliv během dne.
Oprávněný žadatel	• Veřejné vysoké školy • Právnícké osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení zapsané ve školském rejstříku • Územní samosprávné celky • Městské části hl. m. Prahy • Dobrovolné svazky obcí
Výstup	Jazykový kurz – blok 80 vyučovacích hodin češtiny jako druhého jazyka (1 vyučovací hodina = 45 minut)
Jednotkový náklad	53.000,- Kč
Specifikace aktivity (výstupu)	• Aktivita je určena pro děti cizince od 14 do 18 let a musí být realizována mimo školní vyučování. Děti, které se neúčastní vzdělávání ve škole zapsané ve školském rejstříku, mohou absolvovat aktivitu po celý den. • Minimální intenzita výuky ČDJ je stanovena v rozsahu 2 vyučovací hodiny denně, a maximální intenzita v rozsahu 4 hodiny denně, min. 4 dny v týdnu. • Minimální počet dětí v jedné skupině kurzu je 4, maximální počet dětí v jedné skupině kurzu je 10. Počet zapsaných dětí v kurzu se může během jeho realizace měnit. • Žadatel je povinen vést docházku jednotlivých účastníků kurzu. Započítaná bude pouze osoba s min. docházkou alespoň 75 %. • Kurz češtiny vede lektor či jiná osoba, která bude žadatelem určena. Výběr osoby k vedení kurzu je plně v kompetenci žadatele. • U dětí účastnících se aktivity proběhne po absolvování jazykového kurzu ověření úrovně jazykových dovedností v českém jazyce.

Více informací k oběma výzvám:

<https://www.edu.cz/sablony-na-podporu-adaptacnich-aktivit/>

2) Výzva „Adaptační skupiny pro děti cizince migrující z Ukrajiny 2022

Parametr	Specifikace
Zaměření výzvy	Výzva Adaptační skupiny pro děti cizince migrující z Ukrajiny 2022 bude zaměřena na podporu volnočasových adaptačních skupin pro děti cizince od 3 do 15 let migrující z Ukrajiny, které pobývají v ČR. Účelem výzvy bude zejména podpořit adaptaci a socializaci ukrajinských dětí na české prostředí, podpořit rozvoj jejich jazykových dovedností, zejména řečových v českém jazyce, připravit děti na nástup do českých škol, podpořit duševní pohodu a duševní zdraví dětí.
Oprávněný žadatel	• Veřejné vysoké školy • Právnícké osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení zapsané ve školském rejstříku • Územní samosprávné celky • Městské části hl. m. Prahy • Dobrovolné svazky obcí • Příspěvkové organizace zřizované územními samosprávnými celky a dobrovolnými svazky obcí • Nestátní neziskové organizace pracující s dětmi a mládeží
Aktivity výzvy	V rámci této výzvy budou podpořeny tři aktivity: a) Aktivita A – Volnočasové adaptační skupiny pro děti cizince od 3 do 6 let věku b) Aktivita B – Volnočasové adaptační skupiny pro děti cizince od 6 do 15 let věku c) Aktivita C – Volnočasové adaptační aktivity pro děti cizince od 3 do 15 let věku organizované obcemi I. a II typu
Aktivita A – Volnočasové adaptační skupiny pro děti cizince od 3 do 6 let věku	
Zaměření aktivity	Cílem této aktivity bude podpořit rozvoj jazykových dovedností, zejména řečových v českém jazyce, adaptaci, socializaci, duševní pohodu a duševní zdraví dětí cizinců od 3 do 6 let migrujících z Ukrajiny a snižování negativních dopadů spojených s válečným konfliktem, které pobývají v ČR.
Výstup	Blok 20 hodin volnočasových aktivit s doprovodným rozvojem řečových dovedností u dětí cizinců (1 hodina = 60 min.).
Jednotkový náklad	15.000,- Kč
Specifikace aktivity (výstupu)	• Aktivita je určena pro nejméně 12 dětí a maximálně pro 24 dětí cizinců od 3 do 6 let, které nejsou dětmi či žáky mateřské nebo základní školy, s možností doprovodu rodiče či jiné pečující osoby. • V průběhu letních prázdnin mohou být do aktivity zapojeny i děti cizinci, které jsou dětmi nebo žáky mateřské nebo základní školy. • Aktivita musí být realizovaná v rozsahu minimálně 20 hodin, a to po dobu po sobě jdoucích 5 pracovních dní s možností nerovnoměrného hodinového rozložení v jednotlivých dnech a přerušení ve dny státní svátky, pracovního volna a klidu. • Dětem je poskytováno stravování a pitný režim přiměřeně délce trvání programu.

Parametr	Specifikace
	- Součástí aktivity musí být podpora rozvoje řečových dovedností v českém jazyce. - Po celou dobu realizace je aktivita zajištěna 2 zletilými svéprávními osobami, z nichž alespoň jedna musí být rodilým mluvčím českého jazyka nebo ovládat český jazyk v úrovni B2 CEFR.
Aktivita B – Volnočasové adaptační skupiny pro děti cizince od 6 do 15 let věku	
Zaměření aktivity	Cílem této aktivity bude podpořit rozvoj jazykových dovedností, zejména řečových v českém jazyce, adaptaci, socializaci, duševní pohodu a duševní zdraví dětí cizinců od 6 do 15 let migrujících z Ukrajiny a snižování negativních dopadů spojených s válečným konfliktem, které pobývají v ČR
Výstup	Blok 20 hodin volnočasových výchovně vzdělávacích aktivit s doprovodným rozvojem jazykových dovedností v českém jazyce u dětí cizinců (1 hodina = 60 min.).
Jednotkový náklad	15.000,- Kč
Specifikace aktivity (výstupu)	- Aktivita je určena pro minimálně 15 dětí cizinců ve věku 6–15 let, které nejsou dětmi či žáky mateřské nebo základní školy. V průběhu letních prázdnin mohou být do aktivity zapojeny i děti cizinci, které jsou dětmi nebo žáky mateřské nebo základní školy. - Aktivita musí být realizovaná v rozsahu minimálně 20 hodin, a to po dobu po sobě jdoucích 5 pracovních dní s možností nerovnoměrného hodinového rozložení v jednotlivých dnech a přerušení ve dny státní svátky, pracovního volna a klidu. - Dětem je poskytováno stravování a pitný režim přiměřeně délce trvání programu. - Součástí aktivity musí být podpora rozvoje jazykových dovedností v českém jazyce v minimálním rozsahu 10 hodin. - Po dobu realizace je aktivita zajištěna 2 zletilými svéprávními osobami, z nichž alespoň jedna musí být rodilým mluvčím českého jazyka nebo ovládat český jazyk v úrovni B2 CEFR.
Aktivita C – Volnočasové adaptační aktivity pro děti cizince od 3 do 15 let věku organizované obcemi I. a II typu	
Zaměření aktivity	Cílem této aktivity bude podpořit rozvoj jazykových dovedností, zejména řečových v českém jazyce, adaptaci, socializaci, duševní pohodu a duševní zdraví dětí cizinců od 3 do 15 let migrujících z Ukrajiny a snižování negativních dopadů spojených s válečným konfliktem, které pobývají v ČR.
Výstup	Blok 20 hodin volnočasových aktivit s doprovodným rozvojem řečových dovedností u dětí cizinců (1 hodina = 60 min.).
Jednotkový náklad	7.500,- Kč
Specifikace aktivity (výstupu)	O jednotku mohou žádat pouze obce I. nebo II. typu. Aktivita je určena pro nejméně 8 dětí a maximálně pro 12 dětí ve věku od 3 do 15 let, které nejsou dětmi či žáky mateřské nebo základní školy. V průběhu letních prázdnin mohou být do aktivity zapojeny i děti cizinci, které jsou dětmi nebo žáky mateřské nebo základní školy.

Parametr	Specifikace
	• Aktivita musí být realizovaná v rozsahu minimálně 20 hodin, a to po dobu po sobě jdoucích 5 pracovních dní s možností nerovnoměrného hodinového rozložení v jednotlivých dnech a přerušení ve dny státní svátky, pracovního volna a klidu. • Dětem je poskytováno stravování a pitný režim přiměřeně délce trvání programu. • Součástí aktivity musí být podpora rozvoje řečových a jazykových dovedností v českém jazyce. • Po celou dobu realizace aktivity je výchovně vzdělávací aktivita zajištěna alespoň 1 zletilou svéprávnou osobou, která je rodilým mluvčím českého jazyka nebo ovládá český jazyk v úrovni B2 CEFFR.

Pokud budete chtít ZDARMA pomoci a poradit s vaším projektem nebo ho zkontrolovat, neváhejte se na nás obrátit.

Ing. Martin Křištof, garant sekce Dotace, kristof@kolumbuspm.cz

3. MÍSTNÍ POPLATKY

Nouzového stav i významný příliv uprchlíků má vliv také na agendu místních poplatků (režim zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, dále jen „ZMP“), kdy mají obce poměrně široké možnosti.

Situace	Specifikace a řešení
Možné místní poplatky pro cizince	ZMP v ustanovení § 16c vymezuje pojem „přihlášení fyzické osoby“. Tento pojem v sobě zahrnuje jak přihlášení k trvalému pobytu podle zákona o evidenci obyvatel, tak ohlášení místa pobytu podle zákonů upravujících pobyt cizinců na území České republiky, azyl nebo dočasnou ochranu cizinců. Poplatková povinnost může fyzickým osobám přicházejícím z Ukrajiny vzniknout především u těchto tří poplatků: • místního poplatek ze psů (§ 2 ZMP), • poplatek z pobytu (§ 3 ZMP) a • poplatek za komunální odpad (§ 10d ZMP).
Možnosti prominutí poplatků / nesakcionování	U místního poplatku z pobytu lze předpokládat, že na území obce výše definované osoby nepobývají za úplatu, a tedy by jejich pobyt neměl vůbec podléhat místnímu poplatku z pobytu, jelikož ten se vztahuje pouze na úplatné pobyty. I v případě, pokud by jejich pobyt probíhal za úplatu (např. nevyužití nabídky ubytování zdarma, ale např. v ubytovacím zařízení jako je penzion apod., může obec takový poplatek prominout. U místního poplatku za obecní systém odpadového hospodářství by mohlo jít o osobou přihlášenou v obci, pokud zde bude pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce, nebo bude žadatelem o udělení mezinárodní či dočasné ochrany - v takové případě lze, jsou-li pro to důvody, přistoupit k prominutí místního poplatku. U místního poplatku za obecní systém odpadového hospodářství lze rozhodnout na žádost poplatníka individuálně. Jako vhodnější je možnost rozhodnout o prominutí poplatkové povinnosti plošně (ve vztahu k určité skupině osob), a to z důvodu mimořádné události.

Bližší informace – viz MFČR

<https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/dane/mistni-spravni-a-soudni-poplatky/aktualni-informace/2022/informace-pro-obecni-urady-ve-veci-promi-46744/>

zejména pak [Vzor prominutí místního poplatku z důvodu mimořádné události](#)

V případě potřeby dalších informací, posouzení a revize obecně závazných vyhlášek či konzultací nás neváhejte kontaktovat:

JUDr. Mgr. Pavla Láďová, garant sekce Místní poplatky, ladova@kolumbuspm.cz

4. PŘESTUPKOVÉ A SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ

4.1 Právo na tlumočníka

Situace	Specifikace a řešení
Jednací jazyk	Není dotčeno. V řízení se jedná a písemnosti se vyhotovují v českém (slovenském) jazyce.
Překlady	Není dotčeno. Listiny vyhotovené v cizím jazyce je nezbytné předložit v originálním znění a současně s úředně ověřeným překladem do českého jazyka. Úředně ověřený překlad zásadně není potřeba v situacích, kdy správní orgán sdělí, že na takovém překladu netrvá. Úředně ověřený překlad není potřeba zejména v situacích, kdy není spor o správnosti neformálního překladu.
Právo na tlumočníka obecně	Není dotčeno. Každý kdo, prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočníka, kterého si obstará na své náklady (bez dalšího platí pro řízení zahájené na žádost). Přestupkové řízení - V řízení o přestupku má účastník řízení na základě čl. 6 odst. 3 písm. e) Evropské úmluvy o lidských právech a základních svobodách právo na to, aby mu za podmínek § 16 odst. 3 a 4 správního řádu správní orgán ustanovil tlumočníka na své náklady. O právu na tlumočníka by osoba měla být poučena. Osoba si může tlumočníka obstarat sama či může požádat správní orgán, aby jí ho obstaral (vybral ze seznamu tlumočnicků vedeného dle zákona č. 354/2019 Sb., o soudních tlumočnících a soudních překladatelích, v platném znění).
Právo na tlumočníka – národnostní menšina	Není dotčeno. Toliko občan ČR má, pokud přísluší k národnostní menšiny, právo činit podání a jednat v jazyce své národnostní menšiny. V takovém případě správní orgán nepotřebuje osobě ihned ustanovovat tlumočníka, stačí, když disponuje úřední osobou znalou jazyka menšiny. Nedisponuje-li, obstará si občan tlumočníka ze seznamu tlumočnicků. Náklady na tlumočníka nese správní orgán. V ČR tradičně a dlouhodobě žije ukrajinská národností menšina.
Specifika řízení o přestupku	Dle čl. 6 odst. 3 písm. a) Evropské úmluvy o lidských právech a základních svobodách má každý, kdo je obviněn z trestného činu (resp. přestupku) právo být neprodleně a v jazyce, jemuž rozumí podrobně seznáme s povahou a důvodem obvinění proti němu. Platí typicky pro oznámení o zahájení řízení, výrok o vině v příkazu/rozhodnutí. Část, která obsahuje obvinění, by měla být přeložena. O překladu platí výše uvedené.

4.2 Doručování

V klasickém správním řízení či řízení o přestupku. Zvláštní předpisy mohou stanovit vlastní úpravu doručování, viz například z. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (v platném znění)

Situace	Specifikace a řešení
Doručování tzv. krátkou cestou	Není zásadně dotčeno.
Doručování do datové schránky, doručování prostřednictvím veřejné datové sítě na elektronickou adresu	Datovou schránku fyzické osoby lze na žádost zřídit jak českým občanům, tak i cizincům. Datovou schránku podnikající fyzické osoby lze na žádost zřídit jak subjektům registrovaným v ČR, tak i zahraničním podnikajícím fyzickým osobám. I u cizinců by tak měla být ověřována existence datové schránky. Doručování do datové schránky je prioritní (s výjimkou doručování tzv. krátkou cestou). V případě doručování prostřednictvím veřejné datové sítě na elektronickou adresu je zásadně potřeba disponovat zaručeným elektronickým podpisem pro potvrzení převzetí písemnosti. Zaručený elektronický podpis lze zřídit i cizinci.
Doručování prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb	Není zásadně dotčeno. Cizincům je doručováno na adresu uvedenou v informačním systému evidence obyvatel, popřípadě na jinou adresu zvolenou postupem dle správního řádu.

4.3 Obstrukce a šikana

Situace	Specifikace a řešení
Obstrukce vs. šikana	Obstrukce a šikana jsou dva rozdílné pojmy, které je od sebe nezbytné odlišovat. <i>Je právem účastníka používat jakékoli legální prostředky za účelem dosažení rozhodnutí pro něj příznivého včetně případného zastavení řízení pro zánik odpovědnosti za přestupek (srovnej NSS č. j. 6 As 5/2017-22) → obstrukce.</i> Na rozdíl od šikany obstrukce není motivována úmyslnou snahou poškodit správní řízení (správní orgán), nýbrž vyvodit pro sebe příznivější rozhodnutí ve věci. POZOR! Obstrukční jednání je v poslední době předmětem častého rozhodování správních soudů. Je proto nezbytné přizpůsobit stávající postup aktuálním výkladovým trendům. Výkon práva sledující úmysl poškodit jiného může být považován za zneužití práva, které nepoživá právní ochrany. V praxi to pro správní orgán znamená <u>možnost postupovat</u> vůči dotčené osobě méně formálně. Jak identifikovat obstrukci/šikanu? - nestačí kvantita jednání (množstevní faktor)

Situace	Specifikace a řešení
	- další kvalitativní faktor – pomsta, úmyslné navyšování nákladů státu, snaha paralyzovat chod obce atd. POZOR! Především šikanu je velmi obtížné prokázat. Vhodné vycházet ze zkušeností správního orgánu, resp. správních orgánů, tj. ze skutečností správnímu orgánu známých z úřední činnosti. (notoričtí účastníci, zástupci či zmocněnci). Úmysl nezbytný pro šikanu nevzniká v mysli úředníka, ale jednající osoby. Úředník jej nemůže jen předvídat („já si myslím“, „vždyť je přeci jasné, že to dělá schválně“ atd.).
Časté formy obstrukcí	1) Stížnost na nesprávný úřední postup Nečinnost v důsledku nouzového stavu může mít podobu důvodné i nedůvodné nečinnosti. Doporučení – vytvořit jednotné stanovisko stran posuzování nečinnosti. 2) Opakované a obsahově totožné žádosti například o prominutí zmeškání úkonu Bylo-li již o žádosti rozhodnuto, nedošlo ke změně rozhodných skutečností a žádost je shodná s původní již vyřízenou žádostí, správní orgán již o nové žádosti nerozhoduje. 3) Omluva z ústního jednání Omluva z ústního jednání musí být řádná, včasná a důvodná. 4) Zneužití práva na tlumočníka – rozsudek NSS č. j. 6 As 149/2014-21. 5) Zneužití žádosti o prominutí zmeškání úkonu, tj. námitka nemožnosti řádného, eventuálně i včasného uplatnění práv, z důvodu nouzového stavu, z důvodu neznalosti práva atd. Je vhodné mít na paměti 2 principy: 1) Neznalost zákona neomlouvá. 2) Právo přeje bdělým. Oba dva principy je však nutné vyvažovat principem proporcionality.

4.5 Řešení přestupků s cizinci

Situace	Specifikace a řešení
Princip teritoriality	Podle právního řádu České republiky se posuzuje odpovědnost za přestupek, je-li tento alespoň zčásti (jednání/následek) spáchán na území České republiky. Působnost zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění, se vztahuje na území České republiky bez ohledu na to, kdo přestupek spáchal (tedy i na cizince).

Situace	Specifikace a řešení
Princip personality	Podle právního řádu České republiky se posuzuje odpovědnost za přešupek spáchaný v cizině státním občanem České republiky nebo osobou bez státní příslušnosti, která má na území České republiky povolen trvalý pobyt, anebo právnickou nebo podnikající fyzickou osobou, která má na území České republiky své sídlo nebo zde alespoň vykonává svoji činnost anebo zde má svůj nemovitý majetek, jestliže a) pachatel svým jednáním porušil povinnost, kterou má podle právního řádu České republiky i mimo území České republiky, a. například - držitel cestovního dokladu je v zahraničí povinen ohlásit neprodleně ztrátu, odcizení, zničení cestovního dokladu nebo jeho nález nejbližšímu zastupitelskému úřadu, nestanoví-li jinak mezinárodní smlouva [§ 32 odst. 3 zákona č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o cestovních dokladech), ve znění pozdějších předpisů] b) pachatel spáchal přešupek proti majetku nebo proti občanskému soužití, pokud takové jednání nebylo projednáno v cizině, nebo c) tak stanoví mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu České republiky.

V případě potřeby dalších informací či konzultace konkrétních případů nás neváhejte kontaktovat:

Mgr. Bc. Petra Juřátková, garantka sekce Správní řízení a přešupky,
juratkova@kolumbuspm.cz

5. EXEKUCE

Situace	Specifikace a řešení
Nařízení exekuce (výkonu rozhodnutí) podle správního řádu/exekučního řádu (občanského soudního řádu)	Nouzový stav podle současné právní úpravy není překážkou ani nařízení ani vedení exekuce podle - zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, ve spojení se zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění, - zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, v platném znění, - zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v platném znění (zde hovoříme o výkonu rozhodnutí).
Již prováděná exekuce podle správního řádu/daňového řádu	Nouzový stav není důvodem zastavení exekuce podle správního řádu. Podle § 113 správního řádu správní orgán může, nikoliv však musí, ze závažných důvodů odložit či přerušit provedení exekuce. Správní řád neobsahuje taxativní výčet těchto závažných důvodů, jejich posouzení závisí na správním orgánu. O odložení či přerušení exekuce bude správní orgán zpravidla rozhodovat k žádosti povinného. Důvod odložení/přerušení exekuce by neměl spočívat v subjektivní nemožnosti povinného plnit vymáhaný dluh, nýbrž v objektivních okolnostech vzniklých bez jeho zavinění a v přímé souvislosti s opatřeními zavedenými v souvislosti s nouzovým stavem. Správní orgán by k odložení/přerušení exekuce měl přistoupit především tehdy, pokud je z chování povinného, event. z jiných okolností na straně povinného, zřejmé, že i přes odložení/přerušení nedojde ke zmaření exekuce. Vymáhaná povinnost tak bude splněna ve stejné lhůtě, v jaké může být vymožena exekuce. Nouzový stav rovněž není důvodem zastavení exekuce podle daňového řádu. Stejně jako ve správním řádu, i podle daňového řádu správní orgán může k návrhu povinného či z moci úřední rozhodnout o odložení exekuce (§ 181 daňového řádu). Důvody pro odložení opětovně nejsou v daňovém řádu vypočteny taxativním způsobem. O odložení je možné uvažovat za situace, kdy jsou dány podmínky pro posečkání úhrady nedoplatku (§ 156), tzn. například tehdy, pokud by neprodlená úhrada v příčinné souvislosti s opatřeními zavedenými nouzovým stavem znamenala pro povinného vážnou újmu, kterou je povinný povinen tvrdit a prokázat. Stejně jako, pokud by byla ohrožena výživa samotného povinného nebo osob na jeho výživu odkázaných (typicky jeho nezletilých

Situace	Specifikace a řešení
	děti). Tento důvod odložení exekuce lze přirovnat k důvodu odložení exekuce podle § 266 odst. 1 o.s.ř. (k tomuto viz níže).
Již prováděná exekuce (výkon rozhodnutí) podle exekučního řádu (občanského soudního řádu)	Nouzový stav opětovně není důvodem pro zastavení výkonu rozhodnutí či exekuce. Dlužníci jakožto povinní mohou navrhnout odklad výkonu rozhodnutí podle § 266 odst. 1 o. s. ř., resp. odklad exekuce podle téhož ustanovení ve spojení s ustanovením § 52 odst. 1 a § 54 ex. řádu. Povinný ovšem musí v návrhu tvrdit a doložit, že se do nepříznivé situace dostal bez své viny. Musí být proto prokázána přímá souvislost současného nepříznivého stavu a konkrétních opatření státu (typicky nemožnost výkonu činnosti, výpadky příjmu ze zaměstnání, ušlý zisk apod.). Současně je třeba doložit skutečnost, že neprodlený výkon rozhodnutí nebo exekuce by povinnému či příslušníkům jeho rodiny mohly způsobit zvláště nepříznivé následky. Nouzový stav proto bez dalšího není důvodem odkladu, nýbrž pouze předpokladem uvedené hrozící újmy. Poslední zásadní podmínkou je požadavek, aby oprávněný účastník, věřitel povinného, nebyl odkladem vážně poškozen, tedy aby na jeho straně existovaly zdroje, které mu aktuální výpadek příjmu v podobě exekučního plnění mohou kompenzovat.

V případě potřeby dalších informací, posouzení a revize směrnic či asistence při soudních návrzích ve věci samé, na nařízení předběžných opatření nebo na nařízení výkonu rozhodnutí (včetně exekučních návrhů) nás neváhejte kontaktovat:

Mgr. Bc. Petra Juřátková: juratkova@kolumbuspm.cz
garanti sekce Exekuce

6. PRACOVNĚPRÁVNÍ AGENDA

Situace	Specifikace a řešení
Zaměstnání cizince	Cizinec, kterému bylo uděleno pobytové vízum za účelem strpění/dočasné ochrany, může bez dalšího pracovat v České republice, aniž by musel žádat o další zvláštní oprávnění k zaměstnání. V případě zaměstnání cizince je ovšem zaměstnavatel povinností splnit informační povinnost a písemně informovat o nástupu cizince do zaměstnání nebo k výkonu práce na území České republiky příslušnou krajskou pobočku Úřadu práce nejpozději v den nástupu cizince do práce. Příslušnost se řídí místem, ve kterém je nebo má být zaměstnání vykonáváno. Informační povinnost se plní prostřednictvím formuláře dostupného mimo jiné zde: https://www.mpsv.cz/fas/formservice/filler.open?DocID=740456088 Zaměstnavatel je povinen vést evidenci cizinců, které zaměstnává a uchovávat kopie dokladů prokazujících oprávnění cizince pobývat na území České republiky po celou dobu trvání zaměstnání nebo výkonu práce u zaměstnavatele a dále po dobu 3 let od skončení tohoto zaměstnání či výkonu práce.
Evidence zájemců a uchazečů o zaměstnání	Cizinci, kterým bylo uděleno pobytové vízum za účelem strpění/dočasné ochrany, mohou požádat kontaktní pracoviště Úřadu práce podle místa svého pobytu o zavedení do evidence zájemců/uchazečů o zaměstnání. Úřad práce jim následně poskytne pomoci při hledání zaměstnání, rekvalifikaci atd. Tyto evidence mohou využívat i zaměstnavatele pro hledání zaměstnanců. Vhodné je sledovat aktuální informace dostupné mimo jiné na stránkách Úřadu práce.

V případě potřeby dalších informací či konzultací nás neváhejte kontaktovat:

Mgr. Bc. Petra Juřátková, garantka sekce Pracovněprávní agenda:
juratkova@kolumbuspm.cz

7. MOŽNOSTI MIMOSOUDNÍHO ŘEŠENÍ SPORŮ – MEDIACE

Situace	Specifikace a řešení
Jaké mohou vzniknout spory související s uprchlickou krizí a souvisejícími krizovými opatřeními?	Situace vyvstává v souvislosti s opatřeními vlády zavedenými v souvislosti s uprchlickou krizí ovlivňuje běžný a zavedený režim společnosti. Jasně ovšem je, že každý se musí vypořádat se změnami, který současný stav přináší. Za situace, kdy kraje, města a obce fungují díky lidskému faktoru – svým občanům, smluvním partnerům, ale také primárně díky zaměstnancům, je nevyhnutelné, že současný stav plný změn, nejistot a stresových faktorů, s sebou přináší mnoho konfliktních situací, které je třeba řešit. Jde o situace, které se na první pohled nemusí zdát podstatné ve vztahu k probíhajícímu boji s virovým onemocněním, ovšem je nutné je nepřehlížet, aby nedošlo k eskalaci problému a vzniku vážného sporu, např.: • Vztahy v rámci orgánů obce (konflikty v rámci orgánů samosprávy, příspěvkových organizací obce, otázky priorit, atd.). • Vztahy se zaměstnanci (nařizování dovolené, realizace home office, objem pracovních úkolů během home office, využívání ošetřovného, atd.). • Vztahy se smluvními partnery (nemožnost plnění smluv, změny termínů plnění smluv, jednání o změně smlouvy, problematika odstoupení od smlouvy, zrušení závazku ze smlouvy, atd.).
Jak vznikající či hrozící konflikty a spory řešit?	1. DOHODA! Současná situace je velmi složitá pro všechny. Doporučujeme proto abyste se se např. se svými zaměstnanci či smluvními partnery vždy zkusili dohodnout – to je velmi často nejefektivnější, nejempatičtější a nejrychlejší cesta k vyřešení problému. 2. INFORMOVANOST Obecně je nyní potřeba hlavně udělat si pořádek ve všech smlouvách, projektech či dotačních podmínkách. V krizových situacích je dobré vědět, co a kdy můžete chtít např. po svých obchodních partnerech, a zároveň i co a kdy můžou chtít partneři po Vás. Díky tomu se dokážete lépe připravit a případně s partnery také včas vyjednat změnu smluv. Jak docílit dohody? Krok 1 – Uvědomte si, že každý spor může mít rozumné řešení. Krok 2 – Zkuste se na věc podívat jinak. Zkuste mluvit. Zkuste se podívat dopředu. Krok 3 – Využijte pomoc – Ne vždy je cesta k dohodě jednoduchá. Pokud cítíte, že k docílení dohody potřebujete záchranné lano, využijte mediaci.
Kdy využít mediaci, jaké jsou její výhody a jak	Důvody pro využití mediace: 1. Řešíte složitou situaci. 2. Potřebujete se dohodnout a dál spolupracovat. 3. Nechcete situaci zhoršovat např. řízením u soudu.

Situace	Specifikace a řešení
mediace probíhá?	4. Soudní řízení by bylo zdlouhavé (i s ohledem na aktuální situaci) 5. Věříte, že existuje rozumné řešení. Co je mediace? Mediace je smírné řešení konfliktu za pomoci neutrálního, nezávislého prostředníka – mediátora, který pomáhá řešit problémovou situaci dohodou. Mediátor je odborník na efektivní vyjednávání, který za pomoci různých komunikačních technik a strategií napomáhá účastníkům mediace dospět k urovnání sporu a nalézt vzájemně přijatelné řešení. Mediátor je vždy nestranná osoba, vázaná mlčenlivostí. Cílem mediace je vyřešení konfliktu a uzavření přijatelné dohody. Ve svém důsledku tak mediace zamezuje pokračování konfliktu, soudnímu sporu a zhoršení vztahů zúčastněných osob, a naopak napomáhá zajištění bezproblémového budoucího stavu. Základní tři výhody mediace 1. Možnost další komunikace a spolupráce. Při mediaci se hledá takové řešení, které vede ke spokojenosti obou stran a které stranám umožní další komunikaci a spolupráci. 2. Zohlednění lidské stránky věci. Mediace umožňuje zohlednit lidskou stránku věci. 3. Účastníci tvoří obsah výsledné mediační dohody. Zásady mediace • Nestrannost Mediátor je nestranný, nezávislý a neutrální. Nemá žádný vztah k zúčastněným stranám ani k projednávané věci. • Dobrovolnost Účast na mediaci je zcela dobrovolná a nikdo k ní nemůže být nucen. Kterákoli ze stran, ale i mediátor, může mediaci kdykoliv a bez udání důvodů mediaci přerušit a ukončit. • Důvěrnost informací Veškeré informace, které zazní v průběhu mediačního jednání, jsou důvěrné a nemohou být použity v neprospěch některé ze stran v případě soudního nebo jiného řízení. • Zachování mlčenlivosti Mediátor je povinen zachovávat absolutní mlčenlivost o všech informacích a skutečnostech, o kterých se v průběhu mediace dozvěděl. Mlčenlivosti může být zproštěn pouze stranami sporu. • Neformálnost mediace Mediace je neformální jednání, které nemá pevně stanovená procesní pravidla. Mediace proto probíhá podle potřeb zúčastněných stran a na základě dohody s mediátorem. • Zahájením mediace není dotčeno právo stran domáhat se ochrany svých práv a zájmů soudní cestou.

Pokud Vás napadají otázky týkající se řešení konfliktů nebo se více zajímáte o mediaci, anebo máte zájem využít služeb mediátora, neváhejte se na nás obrátit, rádi Vám pomůžeme se v této oblasti zorientovat.

JUDr. Tereza Chadimová, advokátka a zapsaná mediátorka, garantka sekce Mimosoudní řešení sporů a mediace, chadimova@kolumbuspm.cz

8. RŮZNÉ

Situace	Specifikace a řešení
Možnosti ubytování v obecních bytech – nutnost zveřejnění záměru	Podle ustanovení § 39 odst. 3 zákona o obcích platí, že povinnost zveřejnit záměr se nevztahuje mj. na pronájem bytů anebo na pronájem či výpůjčku majetku obce na dobu kratší než 30 dnů. Bez zveřejnění záměru lze tedy realizovat krátkodobý pronájem či výpůjčku jakýchkoli prostor (do 30 dnů) nebo pronájem bytu. Výpůjčce na dobu delší než 30 dnů by zveřejnění záměru již dle zákona mělo předcházet. S ohledem na uvedené je třeba postupovat obezřetně s tím, že pokud by se mělo jednat o delší bezúplatné přenechání prostor (tedy výpůjčku), mělo by dojít ke zveřejnění záměru standardním způsobem. O uzavření smlouvy rozhoduje v rámci zbytkové pravomoci rada (eventuálně starosta, není-li rada v obci volena, pravomoc si může rovněž vyhradit zastupitelstvo či ji lze zcela nebo zčásti svěřit starostovi nebo obecnímu úřadu).
Možnosti zkrácení lhůt pro svolání zastupitelstva ve vazbě na nouzový stav	V době nouzového stavu je v určitých situacích možné zkrátit minimální lhůtu až na 2 dny před zasedáním zastupitelstva, avšak pouze pro záležitosti, které se týkají vyhlášeného nouzového stavu. Aktuální nouzový stav byl vyhlášen z důvodu nutnosti reagovat na migrační vlnu velkého rozsahu na území ČR. Pokud má být v rámci zastupitelstva projednávána pomoc uprchlíkům na území ČR, pak postačí zveřejnění programu a informace o místě a čase zasedání 2 dny před zasedáním, pro ostatní záležitosti by však mělo být zachováno standardních 7 dnů.

V případě potřeby dalších informací či konzultací nás neváhejte kontaktovat na info@kolumbuspm.cz.